

**Informacja o stanie i strukturze bezrobotnych oraz realizacji zadań
na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu
w 2024 roku Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej**

Niniejsza Informacja określa przedsięwzięcia, jakie Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej podjął w roku 2024 w celu rozwoju zasobów ludzkich w Powiecie Suskim.

Informacja wpisuje się w kontekst dokumentów strategicznych o zasięgu krajowym i regionalnym. Dokumentem strategicznym o zasięgu krajowym jest Krajowy Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia 2024-2026 (KPDZ).

Celem głównym KPDZ, odpowiadającym na zidentyfikowane wyzwania dla polityki zatrudnienia, jest wzrost aktywności zawodowej i wzrost poziomu dobrej jakości zatrudnienia w Polsce.

Cel główny KPDZ 2024–2026 będzie wdrażany przez następujące cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności zasobów kadrowych, w tym wykorzystanie niewykorzystanych dotychczas zasobów rynku pracy.
2. Wspieranie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcie dotychczasowych miejsc pracy.
3. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb gospodarki, w związku ze zmianami technologicznymi, ekonomicznymi i społecznymi.
4. Modernizacja publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy.
5. Doskonalenie regulacji dotyczących prawa pracy i dialogu społecznego.
6. Bezpieczna i odpowiedzialna polityka migracji zarobkowych.

Dokumentem strategicznym o zasięgu lokalnym jest Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 oraz Program Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030.

Spis treści

Streszczenie.....	3
Sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie.....	4
Stan i struktura bezrobotnych w powiecie	6
Ilość bezrobotnych według wieku.....	9
Ilość bezrobotnych według wykształcenia	10
Bezrobotni według okresu pozostawania w rejestrze bezrobotnych.....	11
(od ostatniej rejestracji) w 2024 i 2023 roku.....	11
Bezrobotni według stażu pracy	12
Realizacja zadań na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.....	14
Usługi rynku pracy	14
Pośrednictwo pracy	14
Eures – europejskie pośrednictwo pracy i zatrudnienie cudzoziemców	15
Poradnictwo zawodowe.....	21
Szkolenia zawodowe	22
Instrumenty rynku pracy	22
Podsumowanie	27

Streszczenie

1. W końcu grudnia 2024r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w małopolskich urzędach pracy wyniosła 60,7 tys. osób i była mniejsza o 0,3 tys. osób (o 0,5%) w odniesieniu do analogicznego miesiąca 2023r.
2. Na koniec 2024 roku stopa bezrobocia w powiecie suskim wynosiła 4,4% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,2 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,7 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia.
3. W roku ubiegłym najliczniejszą grupę bezrobotnych w powiecie według wieku stanowiły osoby w wieku do 34 lat (47,6%), natomiast najmniej było osób w przedziale 60 do 64 lat – 62 osoby (4,7%) oraz 55 do 59 lat – 120 osób (9,0%).
4. Spośród ogółu bezrobotnych osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (1065 bezrobotnych) stanowiły 80,0%.
5. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy to udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1 - 3 miesięcy wynosił 25,5%, a 3 – 6 miesięcy to 22,9%. Tylko 7,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż 2 lata.
6. W 2024 roku z pośród ogółu 1886 ofert pracy 1568 (tj. 83,1%) pochodziło od pracodawców, którzy prowadzą swoją działalność na terenie powiatu suskiego.
7. W roku 2024, w ramach pośrednictwa pracy, pośrednicy tutaj PUP pozyskali lub przyjęli do realizacji 1886 ofert pracy, tj. o 287 więcej niż w 2023 roku.
8. W tym samym okresie pracę podjęło 1639 bezrobotnych, tj. o 154 więcej niż w poprzednim roku.
9. Wskaźnik skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP do ogółu podjęć pracy spadł z poziomu 56,6% w 2023 roku do 53,2% w 2024 roku.
10. W Powiecie suskim w ciągu całego 2024 roku zostały złożone do rejestracji 104 oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcom (dotyczy tylko obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy). Dla obywateli Ukrainy wpłynęło - 15 oświadczeń, dla obywateli Gruzji – 78, dla obywateli Białorusi – 11, Mołdawii – 0 i Armenii – 0 oświadczeń.
11. Do końca 2024 do PUP w Suchej Beskidzkiej zostało zgłoszonych przez pracodawców 183 zatrudnionych obywateli z Ukrainy.
12. Powiatowy Urząd Pracy w roku 2024 wydał 256 informacji na temat braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.
13. Ogółem na aktywizację PUP miał w 2024 roku do dyspozycji kwotę 8.361.598,37zł tj. o 26% więcej niż w 2023r.
14. W prezentowanym okresie największym zainteresowaniem pracodawców i bezrobotnych cieszyły się: staże, prace interwencyjne, szkolenia zawodowe oraz dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej. Wsparciem finansowym objęto ogółem 1056 osób.
15. Z poradnictwa zawodowego skorzystało 1476 osób, z czego 516 to młodzież ucząca się.
16. Doradcy zawodowi poddali diagnozie poziom kompetencji cyfrowych 480 osób, z czego 44 osoby wskutek podjętych działań podwyższyły go do poziomu dobrego.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2024 r. wyniosło 552,4 tys. osób (w przeliczeniu na etaty), tym samym kształtowało się na poziomie wyższym (o 1,3%) niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku (4,2%). W porównaniu z grudniem 2023 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło we wszystkich omawianych sekcjach PKD (z wyjątkiem przetwórstwa przemysłowego, gdzie odnotowano spadek o 1,3%), w tym zwłaszcza w informacji i komunikacji (o 8,2%).

Przeciętne zatrudnienie w ujęciu rocznym zwiększyło się najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,6%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia w tym okresie wystąpił ponadto m.in. w budownictwie (o 4,6%), informacji i komunikacji (o 2,8%), a także w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,7%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,1%).

W końcu grudnia 2024r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 60,7 tys. osób i była mniejsza o 0,3 tys. osób (o 0,5%) w odniesieniu do analogicznego miesiąca 2023r. Kobiety stanowiły 52,7% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej – 54,2%)

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 4,2%, tym samym pozostała na poziomie notowanym rok wcześniej. Tylko w trzech województwach (wielkopolskim, śląskim i mazowieckim) wskaźnik ten był niższy niż w województwie małopolskim.

Nadal powiatem o najwyższej stopie bezrobocia był powiat dąbrowski (11,4%, rok wcześniej – 12,3%). Wysoką stopę bezrobocia odnotowano także w powiatach tatrzańskim (8,0%, podobnie rok wcześniej) i nowosądeckim (7,8% wobec 8,7%). Najniższą stopą bezrobocia charakteryzował się Kraków (2,0%, przed rokiem – 1,9%) oraz powiat bocheński (2,4%, wobec 2,3% w grudniu 2023 r.). W porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. stopa bezrobocia obniżyła się w ośmiu powiatach, a najgłębszy spadek odnotowano w powiatach dąbrowskim i nowosądeckim (po 0,9 p. proc.).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2024 r.

Stan w końcu grudnia

Na koniec badanego miesiaca wśród bezrobotnych zarejestrowanych 46,0% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne¹ (rok wcześniej ich udział wyniósł 45,7%). Zwiększył się także udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (25,7% wobec 25,5%). Jednocześnie obniżeniu uległ odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,7 p. proc. do 14,4%), niepełnosprawnych (o 1,0 p. proc. do 6,0%), bezrobotnych poniżej 30 roku życia (o 0,2 p. proc. do 26,8%, w tym odsetek osób w wieku poniżej 25 roku życia utrzymał się na poziomie notowanym przed rokiem i wyniósł 15,2%), jak również osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p. proc. do 1,4%). Nie zmienił się odsetek osób posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (0,2%).

W grudniu 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 9013,20 zł i było o 10,6% wyższe niż rok wcześniej. Wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach PKD, w tym zwłaszcza w górnictwie i wydobywaniu (o 19,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,4%) oraz budownictwie (o 11,8%).

Stan i struktura bezrobotnych w powiecie

Na koniec 2023 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej było 1446 osób bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 4,7%, przy stopie wojewódzkiej 4,5% i krajowej 5,1%.

Rok 2024 rozpoczął się znaczącym wzrostem liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w stosunku do grudnia 2023 roku było to więcej o 161 osób. Kolejne 3 miesiące to spadek ilości bezrobotnych, a od miesiąca maja do końca roku liczba ta oscylowała na podobnym poziomie. Mimo tej stabilizacji utrzymującej się przez większą część roku różnica pomiędzy styczniem a grudniem w 2024 roku wynosiła 276 osób.

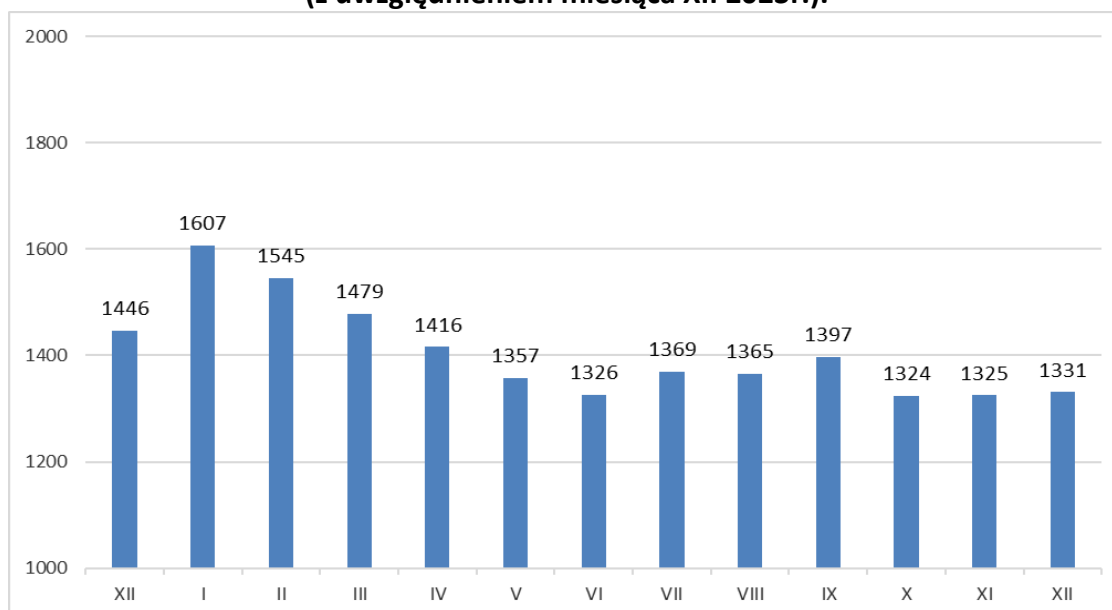
Szczegółowe zestawienie poziomu bezrobocia w poszczególnych miesiącach obrazuje poniższa tabelka i wykres.

Tabela nr 1 Ilość bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2024r.

Miesiące	Ilość bezrobotnych
31.12.2023	1446
31.01.2024	1607
28.02. 2024	1545
31.03. 2024	1479
30.04. 2024	1416
31.05. 2024	1357
30.06. 2024	1326
31.07. 2024	1369
31.08. 2024	1365
30.09. 2024	1397
31.10. 2024	1324
30.11. 2024	1325
31.12. 2024	1331

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

**Wykres nr 2 Ilość bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2024r.
(z uwzględnieniem miesiąca XII 2023r.).**

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

W 2024 roku zarejestrowało się 3045 bezrobotnych, to o 123 osoby mniej niż w roku ubiegłym. Po raz pierwszy zarejestrowały się 763 osoby, 2458 osób poprzednio pracujących, w tym 171 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 587 dotychczas niepracujących.

Na koniec 2024 roku ilość bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym PUP wynosiła 1331 osób, w tym:

- kobiet	676 (50,8%)
- z prawem do zasiłku	235 (17,6%)
- zamieszkałych na wsi	1003 (75,3%).

Spośród ogółu bezrobotnych osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (1065 bezrobotnych) stanowiły 80,0%. Byli nimi bezrobotni:

- do 30 roku życia	485 (36,4%)
- do 25 roku życia	316 (23,7%)
- długotrwale bezrobotni	456 (34,2%)
- powyżej 50 roku życia	288 (21,6%)
- korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	3 (0,3%)
- posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	212 (15,9%)
- niepełnosprawni	73 (5,5%).

Wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy największą ilość od lat stanowili bezrobotni do 30 roku życia, długotrwale bezrobotni oraz osoby do 25 roku życia. Porównując do roku ubiegłego większy udział mają tylko długotrwale bezrobotni o 3,4 punktu procentowego oraz osoby powyżej 50 roku życia o 0,4 punktu procentowego.

W 2024 roku wyłączono z ewidencji 3160 osób, w tym z powodu:

- podjęcia pracy ogółem	- 1639 (51,9%)
w tym subsydiowanej	- 247 (7,8%)
- odmowy podjęcia pracy	- 36 (1,1%)
- niepotwierdzenia gotowości	- 351 (11,1%)
- dobrowolnej rezygnacji	- 499 (15,8%).

Ilość wyłączeń z ewidencji w 2024 roku była wyższa od ubiegłorocznej o 104, ale w liczbie ogółem mniej było niepotwierdzenia gotowości do pracy o 53 osoby i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego o 46 osób.

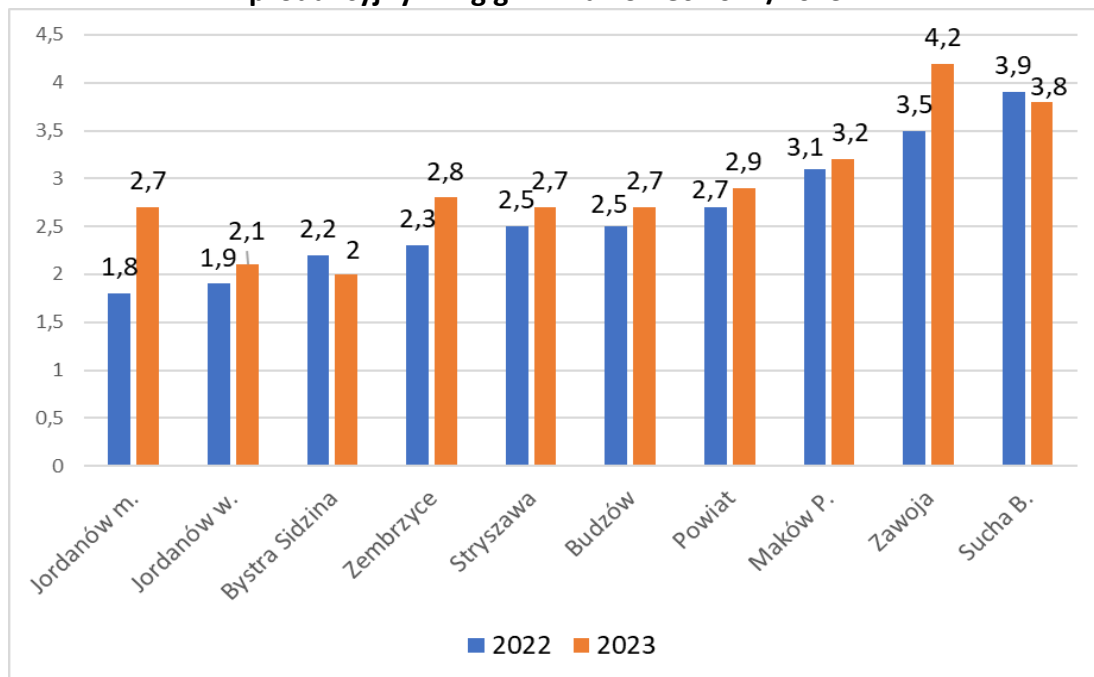
Podjęć pracy ogółem w 2024 roku było więcej o 154 osoby, w tym pracy niesubsydiowanej o 134 osoby, natomiast pracy subsydiowanej jedynie o 20 osób.

Na koniec 2024 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 4,4% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,2 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,7 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie suskim stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia.

Brak aktualnych i weryfikowanych przez GUS danych na temat liczby osób pracujących wg gmin powoduje, iż dotychczas obliczana i prezentowana przez urząd szacunkowa stopa bezrobocia w poszczególnych gminach odbiega coraz bardziej od rzeczywistej. Dlatego PUP zaprzestał ich publikacji.

W zastępstwie posługujemy się, corocznie podawaną przez GUS, informacją na temat udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności danej gminy w wieku produkcyjnym.

Wykres nr 3 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg gmin na koniec 2022/2023r.

/źródło: GUS <https://svs.stat.gov.pl/1730/17/38/>

Średni udział prezentowanego wskaźnika w powiecie ukształtował się na poziomie 2,6. W trzech gminach, tj.: Suchej Beskidzkiej, Zawoi oraz Makowie Podh. jest on wyższy od tej średniej a w pozostałych niższy.

Porównując powiaty naszego województwa należy wskazać, iż w ubiegłym roku średnia wojewódzka wyniosła 3,4 a powiat suski zajął 8 miejsce. Najniższy udział odnotował powiat bocheński 1,4 a największy dąbrowski 6,5.

Najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne zamieszkiwało gminy Maków Podhalański, Jordanów, Zawoja, Stryszawa i miasto Sucha Beskidzka, najmniej było mieszkańcami miasta Jordanów, gminy Bystra – Sidzina oraz Zembrzyce. Udział mieszkańców gminy Zembrzyce, Bystra-Sidzina i Stryszawa w liczbie bezrobotnych ogółem w 2024 roku pozostał na podobnym poziomie jak w tamtym roku, w gminie Jordanów zwiększył się o 4,9 punktu procentowego, a w mieście Maków Podhalański zmniejszył się o 2,4 punktu procentowego.

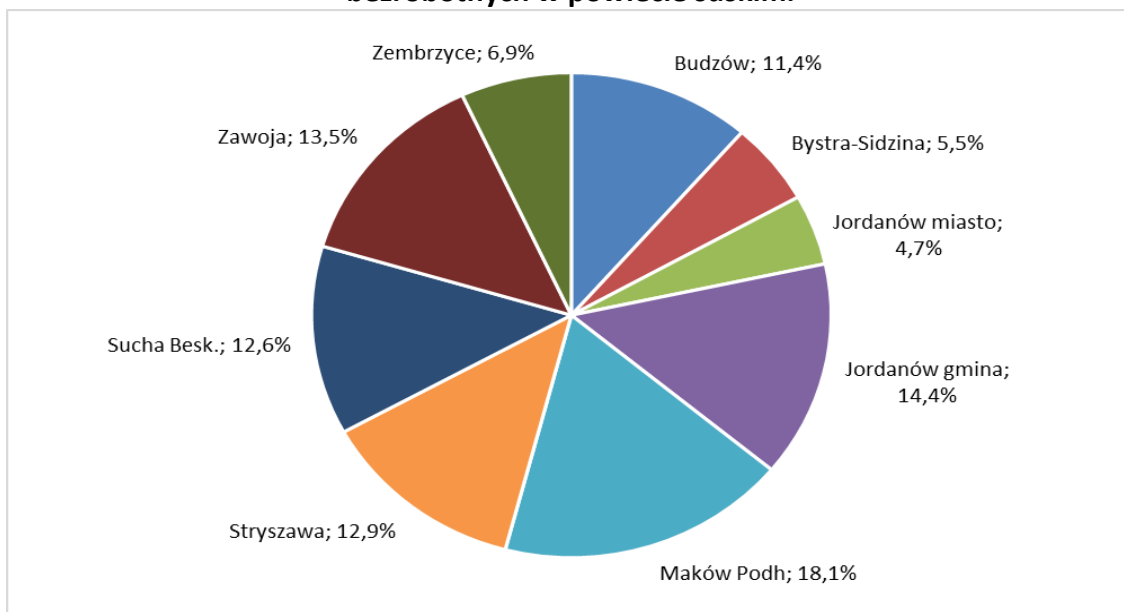
Tabela nr 2 Ilość bezrobotnych w 2024r. z podziałem na gminy.

Gmina	Ilość bezrobotnych	W tym kobiet	Udział kobiet %	Udział bezrobotnych w całej populacji %
1	2	3	4	5
Budzów	151	76	50,3	11,4
Bystra - Sidzina	73	42	57,5	5,5
Jordanów gmina miejska	62	36	58,1	4,7
Jordanów gmina wiejska	192	96	50,0	14,4
Maków Podhalański	291	128	53,1	18,1
Stryszawa	172	98	57,0	12,9
Sucha Beskidzka	168	73	43,4	12,6
Zawoja	180	85	47,2	13,5
Zembrzyce	92	42	45,6	6,9
RAZEM	1331	676	50,8	100,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 4 Procentowy udział bezrobotnych z poszczególnych gmin w całej populacji bezrobotnych w powiecie suskim.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Ilość bezrobotnych według wieku

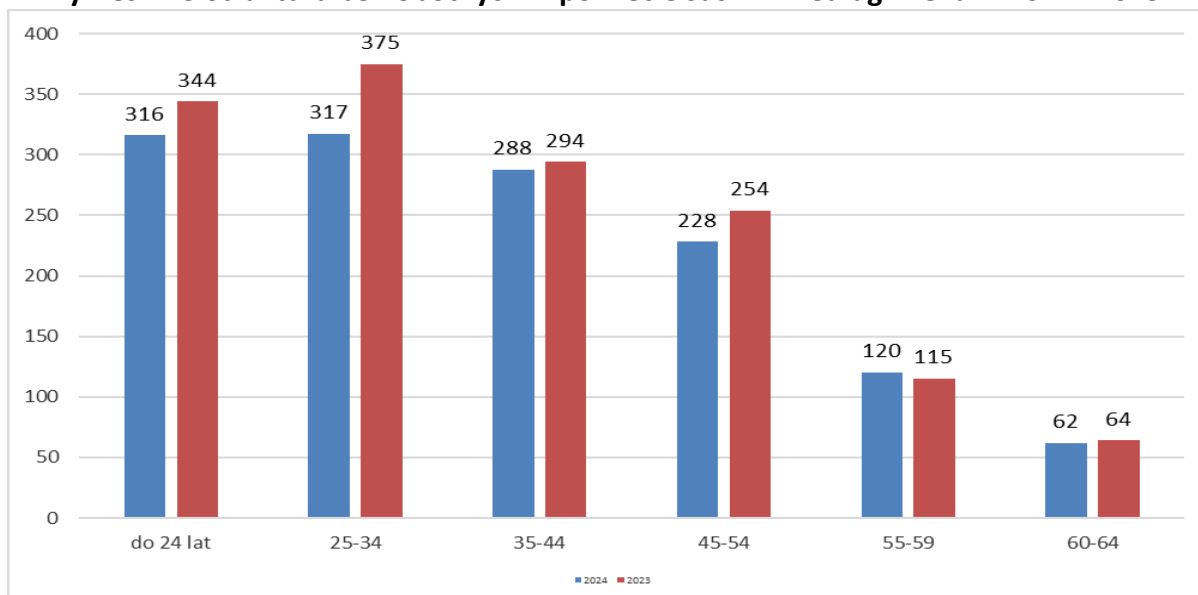
W roku ubiegłym najliczniejszą grupę bezrobotnych według wieku stanowiły osoby w wieku do 34 lat (47,6%), natomiast najmniej było osób w przedziale 60 do 64 lat – 62 osoby (4,7%) oraz 55 do 59 lat – 120 osób (9,0%). W porównaniu do 2023 roku zmniejszeniu uległ jedynie udział bezrobotnych w grupie 25 do 34 lat o 2,1 punktu procentowego oraz 45-54 lat o 0,5 punktu procentowego.

Tabela nr 3 Struktura bezrobotnych według wieku w 2024 i 2023r.

Przedziały wiekowe	Ilość osób bezrobotnych w 2024	Udział % 2024	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Różnica +/- w %
do 24 lat	316	23,8	344	23,8	0,0
25 – 34	317	23,8	375	25,9	- 2,1
35 – 44	288	21,6	294	20,3	+ 1,3
45 – 54	228	17,1	254	17,6	- 0,5
55 – 59	120	9,0	115	8,0	+ 1,0
60 - 64	62	4,7	64	4,4	+ 0,3
RAZEM	1331	100,0	1446	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 5 Struktura bezrobotnych w powiecie suskim według wieku w 2024 i 2023r.

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Ilość bezrobotnych według wykształcenia

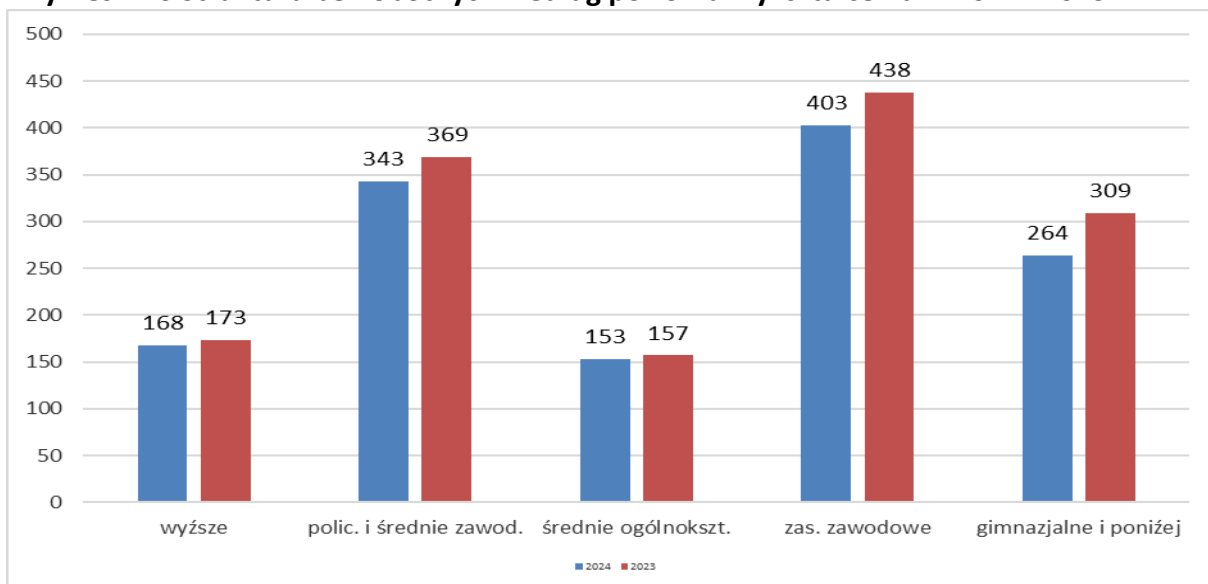
Najwięcej zarejestrowanych posiadało wykształcenie zawodowe 30,3%, co jest identycznym wynikiem jak w 2023 roku. Kolejna grupa miała wykształcenie policealne i średnie zawodowe 25,8% - tutaj nastąpił wzrost o 0,3 punktu procentowego. Jedynie bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (19,8%) zmniejszyli swój udział według stanu na koniec 2023 roku - w liczbie ogółem jest ich mniej o 1,6 punktu procentowego.

Tabela nr 4 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w 2024 i 2023r.

Wykształcenie	Ilość osób bezrobotnych w 2024	Udział % 2024	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Różnica +/- w %
Wyższe	168	12,6	173	12,0	+ 0,6
Policealne i średnie zawodowe	343	25,8	369	25,5	+ 0,3
Średnie ogólnokształcące	153	11,5	157	10,8	+ 0,7
Zasadnicze zawodowe	403	30,3	438	30,3	0,0
Gimnazjalne i poniżej	264	19,8	309	21,4	- 1,6
RAZEM	1331	100,0	1446	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Wykres nr 6 Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w 2024 i 2023r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Bezrobotni według okresu pozostawania w rejestrze bezrobotnych (od ostatniej rejestracji) w 2024 i 2023 roku

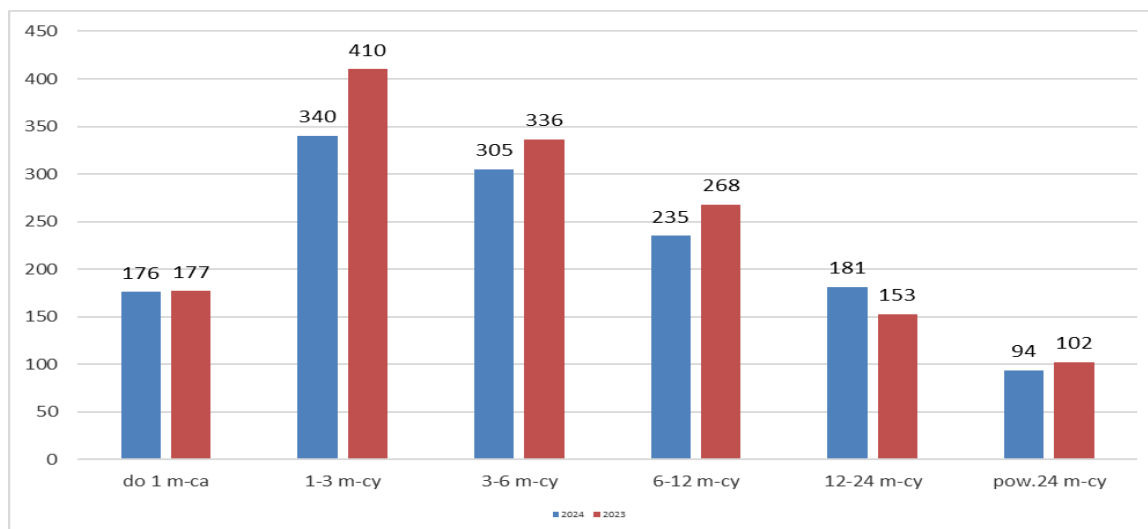
Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy to udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1 - 3 miesięcy wynosił 25,5%, a 3 – 6 miesięcy to 22,9%. Tylko 7,1% bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż 2 lata – jest to najmniejsza grupa według czasu pozostawania bez pracy. W porównaniu z 2023 rokiem zwiększył się udział osób oczekujących na pracę w okresie 12 - 24 miesięcy aż o 3 punkty procentowe oraz osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca o 1 punkt procentowy.

Tabela nr 5 Struktura bezrobotnych w powiecie według czasu pozostawania bez pracy (od ostatniej rejestracji) w 2024 i 2023r.

Okres pozostawania bez pracy	Ilość osób bezrobotnych w 2024	Udział % 2024	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Różnica +/- w %
Do 1 miesiąca	176	13,2	177	12,2	+ 1,0
1 – 3	340	25,5	410	28,4	- 2,9
3 – 6	305	22,9	336	23,2	- 0,3
6 – 12	235	17,7	268	18,5	- 0,8
12 - 24	181	13,6	153	10,6	+ 3,0
Powyżej 24 miesięcy	94	7,1	102	7,1	0,0
RAZEM	1331	100,0	1446	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 7 Struktura bezrobotnych w powiecie według czasu pozostawania bez pracy (od ostatniej rejestracji) w 2024 i 2023r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Bezrobotni według stażu pracy

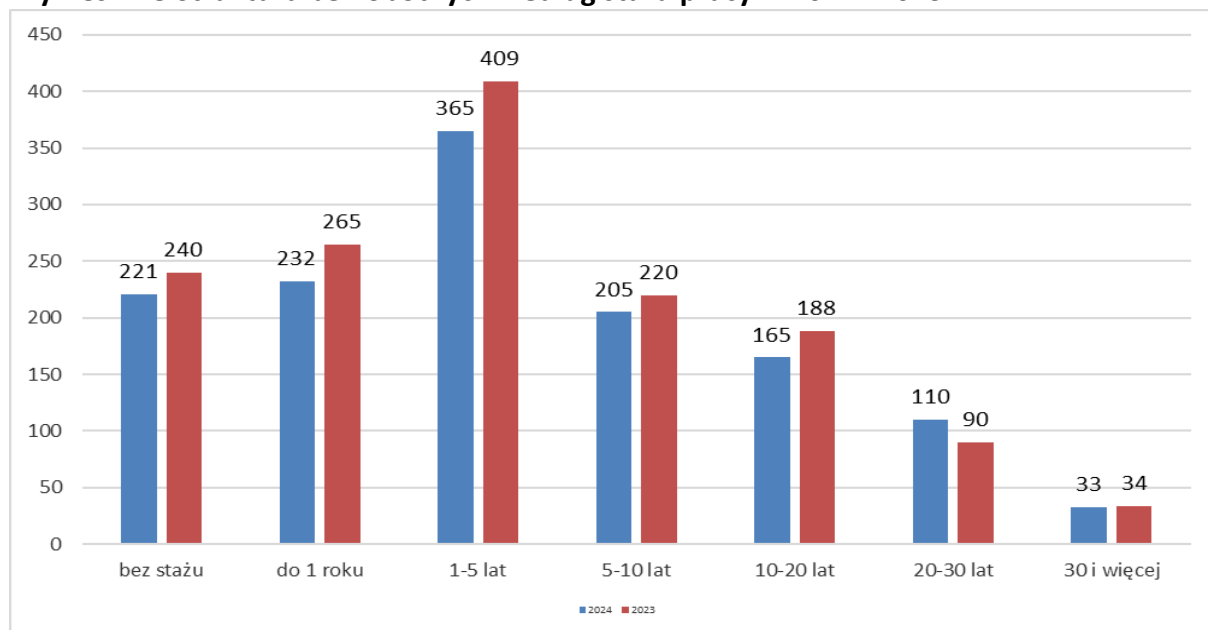
W ogólnej liczbie bezrobotnych w 2024 roku najwięcej osób miało staż pracy 1 – 5 lat (27,4%), najmniej osób posiadało staż pracy 30 lat i więcej (2,5%). Porównując 2023 rok największy wzrost nastąpił w przedziale 20 – 30 lat (2,1 punktu procentowego), a bezrobotni nie posiadający stażu zawodowego utrzymują się na tym samym poziomie.

Tabela nr 6 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w 2024 i 2023r.

Staż pracy w latach	Ilość osób bezrobotnych w 2024	Udział % 2024	Ilość osób bezrobotnych w 2023	Udział % 2023	Różnica +/- w %
Bez stażu	221	16,6	240	16,6	0,0
Do 1 roku	232	17,4	265	18,3	- 0,9
1 – 5	365	27,4	409	28,3	- 0,9
5 – 10	205	15,4	220	15,2	+ 0,2
10 – 20	165	12,4	188	13,0	- 0,6
20 - 30	110	8,3	90	6,2	+ 2,1
30 lat i więcej	33	2,5	34	2,4	+ 0,1
RAZEM	1331	100,0	1446	100,0	0,0

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 8 Struktura bezrobotnych według stażu pracy w 2024 i 2023r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Realizacja zadań na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu

Realizując zadania z zakresu promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu tut. urząd realizuje podstawowe usługi rynku pracy oraz wspierające je instrumenty aktywizacyjne, tzw. instrumenty rynku pracy.

Usługi rynku pracy

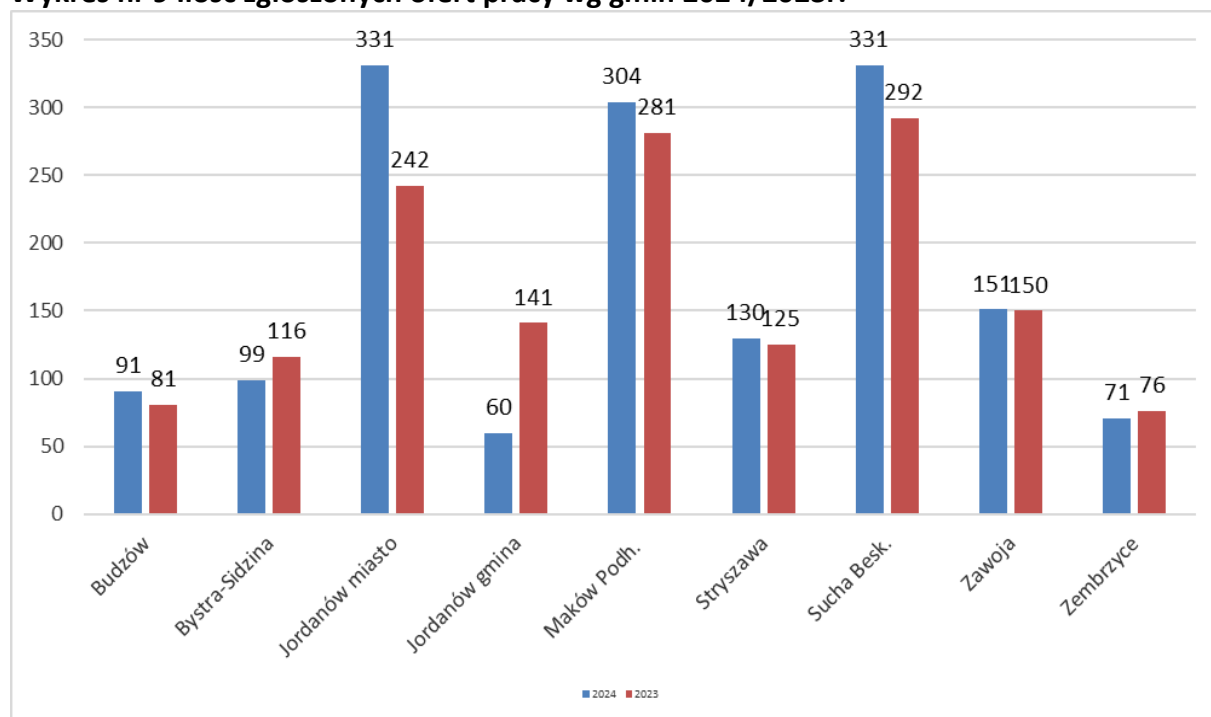
Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy podstawowymi usługami rynku pracy są:

- 1) pośrednictwo pracy,
- 2) poradnictwo zawodowe,
- 3) organizacja szkoleń.

Pośrednictwo pracy

W 2024 roku z pośród ogółu 1886 ofert pracy, aż 1568 (tj. 83,1%) pochodziło od pracodawców, którzy prowadzą swoją działalność na terenie powiatu suskiego. Najwięcej ofert pracy pochodziło od pracodawców mających siedzibę na terenie miast Sucha Beskidzka i Jordanów oraz gminy Maków Podhalański (odpowiednio 331, 331 i 304).

Wykres nr 9 Ilość zgłoszonych ofert pracy wg gmin 2024/2023r.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

W roku 2024, w ramach pośrednictwa pracy, pośrednicy tut. PUP pozyskali lub przyjęli do realizacji 1886 ofert pracy, tj. o 287 więcej niż w 2023 roku. W tym samym okresie pracę podjęło 1639 bezrobotnych, tj. o 154 więcej niż w poprzednim roku. Wskaźnik

skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP do ogółu podjęć pracy spadł z poziomu 56,6% w 2023 roku do 53,2% w 2024 roku.

W poniższej tabeli przedstawiono podział pozyskanych ofert pracy wg poszczególnych rodzajów działalności.

Tabela nr 7 Oferty pracy z poszczególnych rodzajów działalności.

Lp.	Rodzaj działalności gospodarczej	Liczba ofert pracy 2023/2024	Udział % 2023/2024
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	9/5	0,6/0,3
2.	Przetwórstwo przemysłowe	381/394	23,8/20,9
3.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, wodę, gospodarka ściekowa	26/18	1,6/0,9
4.	Budownictwo	173/388	10,8/20,6
5.	Handel i naprawa	225/202	14,1/10,7
6.	Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	54/84	3,4/4,5
7.	Transport i gospodarka magazynowa	67/97	4,2/5,1
8.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8/11	0,5/0,6
9.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26/31	1,6/1,6
10.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	242/237	15,2/12,6
11.	Administracja publiczna	93/101	5,8/5,4
12.	Edukacja	133/136	8,3/7,2
13.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	76/85	4,7/4,5
14.	Pozostała działalność	86/97	5,4/5,1
	Ogółem	1599/1886	100/100

/źródło: dane własne PUP w Suchoj Beskidzkiej/

Analizując procentowy udział pozyskanych ofert pracy z poszczególnych rodzajów działalności można zauważyć, iż w dalszym ciągu trzy rodzaje działalności gospodarczej przysparzały najwięcej ofert pracy. Były to: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca. Ilość ofert z powyższych działów stanowiła 54,1% wszystkich ofert pracy.

Zauważyć należy, że udział zgłoszonych ofert pracy w ogóle ofert zwiększył się jedynie w działalnościach: budownictwo, transport i gospodarka magazynowa oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Eures – europejskie pośrednictwo pracy i zatrudnienie cudzoziemców

Do podstawowych działań urzędu pracy należy m. in. pośrednictwo pracy, w tym Europejskie Pośrednictwo Pracy, tzw. EURES.

Sieć EURES świadczy usługi w zakresie unijnego pośrednictwa pracy i informowania w zakresie warunków życia i pracy w państwach członkowskich UE.

Usługi sieci EURES są ogólnodostępne i skierowane do poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego państwa członkowskiego w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z innego państwa członkowskiego UE.

W 2024 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej wpłynęło 205 ofert pracy od pracodawców zagranicznych na 791 stanowisk.

Tabela nr 8 Ilość zgłoszonych ofert i stanowisk według krajów z jakich wpłynęły w 2024r.

Lp.	Państwo	Ilość zgłoszonych ofert pracy	Ilość zgłoszonych stanowisk
1	2	3	4
1.	Austria	5	5
2.	Belgia	5	12
3.	Czechia	4	4
4.	Dania	1	1
5.	Estonia	20	71
6.	Finlandia	13	61
7.	Francja	0	0
8.	Hiszpania	2	3
9.	Niderlandy	36	139
10.	Irlandia	14	103
11.	Litwa	0	0
12.	Łotwa	0	0
13.	Niemcy	36	87
14.	Norwegia	62	251
15.	Portugalia	0	0
16.	Szwajcaria	1	1
17.	Szwecja	6	53
18.	Włochy	0	0
Razem		205	791

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Najwięcej ofert pracy wpłynęło z Norwegii – 62 oraz z Niemiec – 36 i Niderlandów - 36. Jeśli chodzi o ilość stanowisk pracy to najwięcej zostało złożonych z Norwegii – 251 i Niderlandów 139 .

Pośrednik pracy (asystent EURES) w ramach indywidualnych kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy udzielił:

- 171 informacje ogólne o EURES
- 31 informacji o warunkach życia i pracy w krajach EOG,
- 41 informacje o życiu i pracy w Polsce dla obywateli Ukrainy,
- 130 informacje o ofertach pracy za granicą.

Polska jest liderem w Europie pod względem przyjazdów cudzoziemców w celu wykonywania pracy. Fakt ten potwierdzają nie tylko dane Eurostatu¹ na temat napływu cudzoziemców (dane aktualizowane cyklicznie, raz do roku, do końca czerwca roku

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00170/default/table?lang=en>

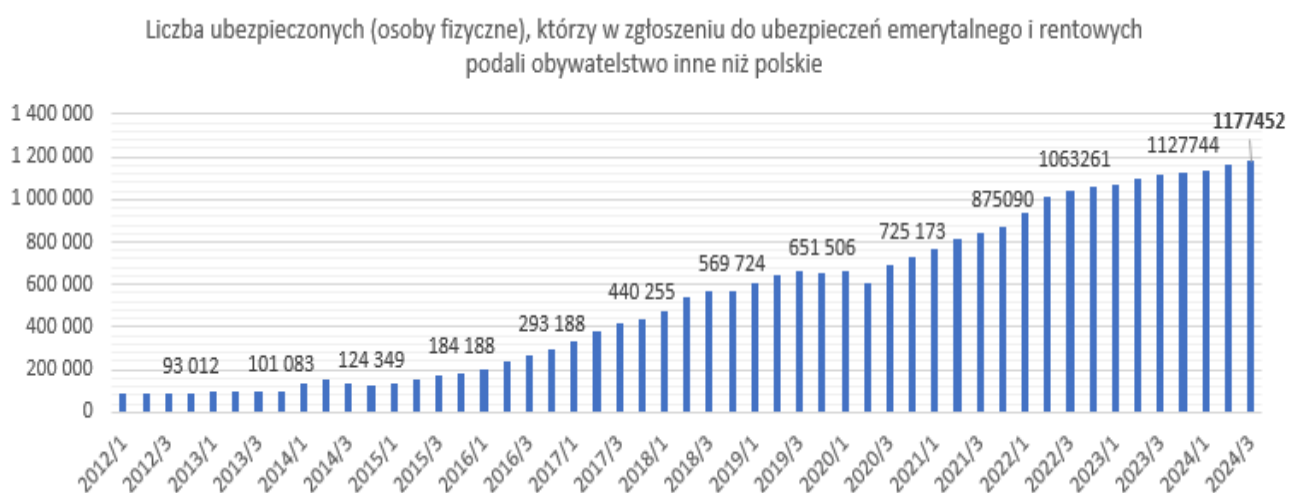

kolejnego) ale i rosnąca liczba cudzoziemców w systemie ubezpieczeń ZUS², która na koniec września 2024 r. sięgnęła 1 miliona 177 tys. (około 50 tys. więcej niż na początku roku i ok. 66 tys. od końca września 2023 r.).

Na koniec września 2024 r. liczba zgłoszonych do ubezpieczenia obywateli Ukrainy wyniosła 779 tys.

Zapotrzebowanie na pracę cudzoziemców w Polsce ma charakter strukturalny, stąd spodziewane jest jej dalszy wzrost.

Wykres nr 10 Liczba ubezpieczonych, którzy w zgłoszeniu do ubezpieczenia podali obywatelstwo inne niż Polskie 2012-2024

/źródło: dane MRiPS, Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców w Polsce/

W obecnym systemie prawnym funkcjonują cztery procedury legalizacji zatrudnienia cudzoziemca:

- zezwolenia na pracę cudzoziemca - wydawane jest przez wojewodę na okres do 3 lat;
- zezwolenie na pracę sezonową - zostało wprowadzone w 2018 r. w związku z implementacją prawa UE, dotyczy podklas PKD uznanych za sezonowe (część rolnictwa oraz gastronomii i hotelarstwa), wydaje je starosta na okres do 9 miesięcy;
- oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi - rozwiązanie to zwane inaczej „procedurą oświadczeniową” lub „uproszczoną”;
- powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy – rozwiązanie wprowadzone na mocy przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583).

W Powiecie suskim w ciągu całego 2024 roku zostały złożone do rejestracji 104 oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcom (dotyczy obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy).

Dla obywateli Ukrainy wpłynęło - 15 oświadczeń, dla obywateli Gruzji – 78, dla obywateli Białorusi – 11, Mołdawii – 0 i Armenii – 0 oświadczeń. Ilość zarejestrowanych oświadczeń z podziałem na gminy przedstawia poniższa tabela.

² <https://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>

Tabela nr 9 Zarejestrowane oświadczenia wg. gminy pracodawcy 2022/2023/2024r.

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość 2022	Ilość 2023	Ilość 2024
1	2	4	5	6
1.	Budzów	17	2	4
2.	Bystra Sidzina	26	21	32
3.	Jordanów gmina	20	0	0
4.	Jordanów miasto	26	1	16
5.	Maków Podhalański	41	21	34
6.	Stryżawa	0	0	0
7.	Sucha Beskidzka	10	5	5
8.	Zawoja	20	2	7
9.	Zembrzyce	9	2	6
	Razem	169	54	104

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Obcokrajowcy, którym powierzono pracę zatrudniani byli na ogół w sektorze przetwórstwa przemysłowego, w branży stolarskiej. Tabela nr 16 przedstawia szczegółowy wykaz tych stanowisk wraz z liczbą wolnych miejsc.

Tabela nr 10 Stanowiska pracy na które od stycznia 2024r. były zarejestrowane oświadczenia

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość miejsc
1	2	3
1.	Cieśla	7
2.	Kierowca samochodu ciężarowego	14
3.	Kierowca samochodu dostawczego kat. B	3
4.	Kucharz	1
5.	Magazynier	1
6.	Operator maszyn CNC	1
7.	Pracownik produkcji	1
8.	Sortowacz materiałów drzewnych	45
9.	Stolarz budowlany	22
10.	Szlifierz ostrzarz	1
11.	Tartacznik	8
	Razem	104

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 oraz z 2022 r. poz. 2600 ze zm.) pozwoliła na podejmowanie pracy tym obywatelom bez konieczności uzyskania stosownych pozwoleń.

Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie legalnego pobytu – jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie do 7 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi przez portal -praca.gov.pl.

Do końca 2024 do PUP w Suchej Beskidzkiej zostało zgłoszonych przez pracodawców 183 zatrudnionych obywateli z Ukrainy.

Tabela nr 11 Zarejestrowane powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy przez obywateli Ukrainy wg. gmin w 2024r.

L.p.	Gmina	Ilość powiadomień
1.	Budzów	20
2.	Bystra Sidzina	17
3.	Jordanów gmina	15
4.	Jordanów miasto	19
5.	Maków Podhalański	20
6.	Stryszawa	18
7.	Sucha Beskidzka	15
8.	Zawoja	37
9.	Zembrzyce	22
Razem		183

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Rozporządzenie MRiPS z października 2022 wykreśliło obywateli Federacji Rosyjskiej z listy państw, dla których zezwolenia na pracę wydawane są na zasadach preferencyjnych, których dotyczy uproszczona procedura oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy. Przedsiębiorcy nie mogą już zatrudniać obywateli Rosji na zasadach uproszczonych. Aktualnie tylko 5 państw może rejestrować oświadczenia (Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina).

W przypadku zatrudniania obcokrajowca na podstawie zezwolenia wydawanego przez wojewodę, PUP w Suchej Beskidzkiej uprzednio wydaje informację o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na oferowanym stanowisku.

Wykaz stanowisk, na które urząd nie dysponował odpowiednimi kandydatami, wydając tym samym stosowną informację wojewodzie, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12 Wykaz stanowisk na które wydano informację w 2024r.

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość miejsc
1	2	3
1.	Agent do spraw zakupów ze znaj. jęz. chińskiego	1
2.	Krawcowa	2
3.	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	18
4.	Pracownik produkcji brykietu	1
5.	Pracownik produkcji	35
6.	Przedstawiciel handlowy ze znaj. jęz. chińskiego	1
7.	Sortowacz materiałów drzewnych	195
8.	Sortowacz odpadów komunalnych	1
9.	Specjalista do spraw sprzedaży ze znaj. jęz. portugalskiego	1
10.	Tartacznik	1
Razem		256

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Powiatowy Urząd Pracy w roku 2024 wydał 256 informacji na temat braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Najwięcej informacji wydano pracodawcom, których miejsca pracy są na terenie Jordanowa miasto (229) i Stryszawy (18).

Tabela nr 13 Informacje wg. gmin 2024

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość 2024
1	2	3
1.	Budzów	0
2.	Bystra Sidzina	2
3.	Jordanów gmina	0
4.	Jordanów miasto	229
5.	Maków Podhalański	5
6.	Stryszawa	18
7.	Sucha Beskidzka	1
8.	Zawoja	1
9.	Zembrzyce	0
	Razem	256

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

W trakcie całego 2024 roku do rejestru osób bezrobotnych zarejestrowało się 63 uchodźców z Ukrainy a wyrejestrowało 87. W analogicznym okresie roku 2023 było to 208 cudzoziemców rejestrujących się i 173 wyrejestrowanych.

Najczęściej występującymi powodami utraty statusu osoby bezrobotnej w ubiegłym roku były:

- podjęcie pracy niesubsydiowanej – 32 osoby,
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 15 osób,
- rozpoczęcie stażu – 3 osoby,
- praca subsydiowana – 1 osoba,
- podjęcie szkolenia 1 osoba,
- rezygnacja ze statusu 30 osób,
- odmowa przyjęcia propozycji pracy – 5 osób.

Wykres nr 11 Rejestracja cudzoziemców wg gmin w roku 2023

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Równolegle z pośrednictwem pracy, organizacją i realizacją innych aktywnych form pomocy bezrobotnym i pracodawcom, tut. PUP realizował zadania z zakresu poradnictwa zawodowego, które polega na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.

W 2024 roku z poszczególnych usług poradnictwa zawodowego skorzystało z:

- informacji zawodowej (indywidualnej) - 361 osoby,
- informacji zawodowej (grupowej) - 646 osób,
- poradnictwa zawodowego (indywidualnego) - 361 osób,
- poradnictwa zawodowego (grupowego) - 94 osób.
- szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy - 14 osób.

Ogółem z powyższych form aktywizacji skorzystało 1476 bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osoby, które z w/w form korzystały wielokrotnie, w zależności od potrzeb.

Doradcy zawodowi, jak co roku, angażują się w różne przedsięwzięcia podczas których promują w szczególności usługę poradnictwa zawodowego.

W ubiegłym roku były to spotkania z młodzieżą uczącą się organizowane:

- a) w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (194 osób) w:
  - Jordanowie w ZSZ bł. Dańkowskiego (70 uczniów),
  - Liceum w Jordanowie (53 uczniów)
  - Suchej B. w LO (42 uczniów), ZS im. W. Witosa (38 uczniów),
- b) w trakcie Powiatowego Festiwalu Nauki około (700 uczniów);
- c) oraz warsztaty dla uczniów ostatnich klas szkół średnich, organizowane w szkołach dla:
  - LO w Suchej Besk. (65 uczniów),
  - ZS im. W. Witosa w Suchej Besk. (45 uczniów).
  - Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy (11 uczniów)
  - Warsztaty terapii zajęciowej w Zembrzycach (40 uczestników)

Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej realizuje program wsparcia osób młodych, które nie ukończyły 30 roku życia pn. „Gwarancja dla młodzieży”, wypracowany przez Komisję Europejską w 2013 roku.

Zgodnie z nowymi zaleceniami Komisji Europejskiej, Europejskie Służby Zatrudnienia, których członkiem są Publiczne Służby Zatrudnienia, jesteśmy zobowiązani do diagnozowania poziomu kompetencji cyfrowych osób młodych a w przypadku ich nadmiernego deficytu podniesienia do poziomu co najmniej dobrego.

Dlatego realizacja wszystkich form wsparcia dla osób do 30 roku życia, współfinansowanych ze środków EFS+ (np.: staże, szkolenia, dotacje), wymaga uprzedniego zbadania posiadanych przez potencjalnych uczestników projektu poziomu umiejętności cyfrowych

W ubiegłym roku doradcy zawodowi poddali takiej diagnozie 480 osób. Posiadanie kompetencji cyfrowych ocenionych na poziomie poniżej dobrego skutkuje brakiem możliwości skorzystania przez bezrobotnego ze środków aktywizacyjnych finansowanych z UE.

Osobom takim urząd proponuje podniesienie ich kompetencji cyfrowych albo poprzez szkolenie grupowe albo poprzez poradę grupową, prowadzoną przez doradców

zawodowych. W roku 2024 wsparciem podnoszącym w/w kompetencje do poziomu co najmniej dobrego objęliśmy 44 osoby.

Szkolenia zawodowe

W roku 2024 PUP inicjował, organizował i finansował zarówno szkolenia grupowe jak i wskazane dla 91 osób.

Szkolenia grupowe sfinansowane zostały ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, były realizowane zgodnie z planem szkoleń opracowywanym przy uwzględnieniu opinii pracodawców i innych partnerów PUP, w tym Ośrodków Pomocy Społecznej.

Plan szkoleń opiniowany jest przez Powiatową Radę Rynku Pracy i udostępniany na stronie internetowej PUP <https://suchabeskidzka.praca.gov.pl/-/10279388-plan-szkolen-grupowych>.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia szkolenia osób bezrobotnych organizuje się w szczególności w sytuacji:

- a) braku kwalifikacji,
- b) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- c) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- d) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W ubiegłym roku zrealizowano następujące szkolenia grupowe. Pierwsze dla 25 osób w zakresie „Kurs komputerowy z certyfikatem ECDL BASE (B1-B4) ” oraz drugie dla 15 osób w zakresie „Przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej”

Skierowanie bezrobotnego na szkolenie wskazane, tzw. indywidualne, może nastąpić jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia.

Do najczęściej występujących uzasadnień bezrobotnych należy pisemne uprawdopodobnienie zatrudnienia po szkoleniu wystawiane przez potencjalnego pracodawcę.

W roku 2024 realizowanych było 43 szkoleń indywidualnych. Najczęściej dotyczyły następujących zagadnień:

- a) kwalifikacja wstępna przyspieszona,
- b) prawo jazdy kat. C, C+E,
- c) prawo jazdy kat. D z B
- d) operator koparki jednoznaczyniowej do 25 ton klasy III,
- e) operator wózków jezdniowych,
- f) licencja maszynisty.

Instrumenty rynku pracy

W 2024 roku na aktywne formy wspierania zatrudnienia bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej otrzymał środki finansowe w ramach tzw. algorytmu powiatowego w wysokości 4.933971,78zł co stanowiło 124% kwoty z roku 2023.

Urząd, podobnie jak w latach poprzednich, podjął działania zmierzające do pozyskania dodatkowych środków tak z Funduszu Pracy jak i projektów w ramach programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (RPO WM).

W wyniku składanych wniosków pozyskaliśmy dodatkowo środki w wysokości:

- 1.747.103,99zł – na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego;
- 56.000,00zł – Program Regionalny „Konserwator”;
- 180 000,00zł – Program Regionalny „Firma +1”;
- 490.922,60zł – Krajowy Fundusz Szkoleniowy;
- 953.600,00zł – z rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy.

łącznie na aktywizację dodatkowo pozyskaliśmy 3.395.821,59zł co stanowiło równowartość 69% otrzymanych środków w ramach tzw. algorytmu.

Ogółem na aktywizację PUP miał w 2024 roku do dyspozycji kwotę 8.361.598,37zł tj. o 26% więcej niż w 2023r.

Kwota zaangażowanych środków wyniosła natomiast 8.322.505,09zł tj. 99,5% planu.

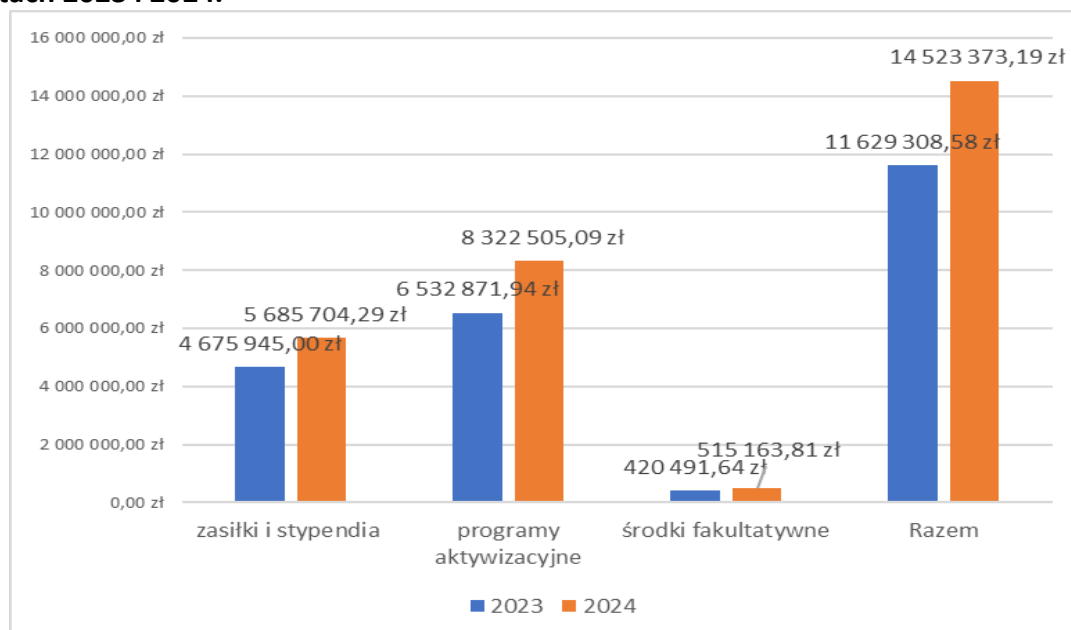
Wskaźnik posiadanych środków na 1 osobę (liczony jako stosunek posiadanych środków do stanu osób bezrobotnych na koniec ubiegłego roku i ich napływu w roku 2024) wyniósł 1855zł wobec 1.468zł wobec w 2023r.

Tabela nr 14 Wydatkowanie dostępnych środków z podziałem na poszczególne zadania zrealizowane w 2023 i 2024r.

Wyszczególnienie	2023		2024		Dynamika 5/3*100%	
	PLN	%	PLN	%		
1	2	3	4	5	6	7
1.	zasiłki i stypendia	4 675 945,00 zł	40	5 685 704,29 zł	39	122
2.	programy aktywizacyjne	6 532 871,94 zł	56	8 322 505,09 zł	57	127
3.	środki fakultatywne	420 491,64 zł	4	515 163,81 zł	4	123
	Razem	11 629 308,58 zł	100	14 523 373,19 zł	100	125

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Wykres nr 12 Udział środków na politykę pasywną (zasiłki) i aktywną (programy) w latach 2023 i 2024.

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Powyższe dane wskazują, iż relacja środków finansowych wydatkowanych na tzw. aktywną politykę rynku pracy (programy aktywizujące osoby bezrobotne oraz działania wspierające przedsiębiorców) wciąż przeważają nad pasywną polityką rynku pracy, tj. obligatoryjnymi zasiłkami.

Warto również odnotować, iż udział wydatków na aktywną politykę zwiększył się a na pasywną zmniejszył.

Wydatkowanie tzw. środków fakultatywnych na poszczególne paragrafy, następuje po otrzymaniu pozytywnej opinii powiatowej rady rynku pracy planu podziału tych środków.

Poniższa tabela przedstawia realizację poszczególnych instrumentów aktywizacyjnych ze wszystkich dostępnych źródeł w roku 2023 i 2024.

Tabela nr 15 Realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia w roku 2023/2024

Lp.	Realizacja programów	2023		2024		Dynamika w %	
		zł	osób	zł	osób	zł	osób
1	2	5	6	7	8	9	10
1.	szkolenia	338776,52	77	440866,37	91	130	118
2.	prace interwencyjne	730579,06	123	643376,85	128	88	104
3.	staże	2814285,81	390	3478460,83	422	124	108
4.	refundacja ZUS	104854,24	14	184894,11	22	176	157
5.	prace społ. użyteczne	52764,32	35	49969,76	26	95	74
6.	roboty publiczne	239056,39	12	203397,5	12	85	100
7.	dotacje	1463445,43	43	2343932,38	69	160	160
8.	studia podyplomowe	14159,75	4	37599,94	7	266	175
9.	bon zasiedleniowy	227000	27	348722,22	35	154	130
10.	Krajowy Fundusz Szkol.	424423,89	84	490920,4	163	116	194
11.	koszt wynagr. DPS	92234,36	0	53224,45	4	58	-
12.	stypendia za kont. nauki	16776	1	8529,1	1	51	100
13.	badania lekarskie	5840	27	13510	49	231	181
14.	koszty przejazdu	8676,17	8	18055,51	24	208	300
15.	koszty opieki nad dzieckiem	0	0	7045,67	3	-	-
	RAZEM	6532871,94	845	8322505,09	1056	127	125

/źródło: dane własne PUP w Suchej Beskidzkiej/

Z punktu widzenia zapewnienia środków finansowych, które warunkują dostęp do poszczególnych instrumentów aktywizacyjnych rok ubiegły należy ocenić jako dobry. W trakcie roku urząd cały czas dysponował środkami umożliwiając tym samym wsparcie finansowe zarówno pracodawcom jak i bezrobotnym.

Realizację planowanych działań utrudnia mimo wszystko zróżnicowanie poszczególnych form (np. co do długości ich trwania, wysokości refundacji), które uzależnione jest od źródeł ich finansowania.

Przykładowo staże finansowane ze środków Funduszu Pracy dedykowane są dla wszystkich osób bezrobotnych a umowa stażowa zawierana jest na okres określony w naborze (określony po uzyskaniu pozytywnej opinii powiatowej rady rynku pracy).

Staż finansowany ze środków Rezerwy Ministra właściwego do spraw pracy, z programu Regionalnego lub z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus może różnić się od w/w długością okresu jego trwania, obowiązkiem pracodawcy co do zatrudnienia

bezrobotnego po stażu jak i innymi dodatkowymi elementami np. finansowanymi badaniami lekarskimi czy kosztami dojazdu.

W prezentowanym okresie największym zainteresowaniem pracodawców i bezrobotnych cieszyły się: staże, prace interwencyjne, szkolenia zawodowe oraz dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej.

W 2024r. ilość samorządów gminnych, które włączyły się do organizacji prac społecznie użytecznych nie zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku. Z tej formy skorzystało 35 osób z 5-ciu gmin, tj.: Suchej Beskidzkiej, Stryszawy, Makowa Podhalańskiego, Zawoi i Zembrzyc.

Ważnym instrumentem dedykowanym pracodawcom staje się Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS.

Jego istotą jest wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. KFS adresowany jest zarówno do pracowników jak i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego.

Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań nieustannie zmieniającej się gospodarki.

W ubiegłym roku urząd wydatkował na ten cel kwotę 490tys. zł co umożliwiło pracodawcom przeszkolić 163 pracowników. Zainteresowanie tym instrumentem jest w naszym powiecie z roku na rok jest coraz większe.

Ogółem posiadane środki pozwoliły na finansowanie działań aktywizacyjnych w stosunku do 1056 osób, tj. więcej o 27% w porównaniu do roku 2023r.

Efektywność wydatkowanych tych środków oceniana jest dwutorowo. Po pierwsze ocenia się efekt zatrudnieniowy (stosunek liczby osób, które zostały zatrudnione do liczby osób, które zakończyły udział w danej formie aktywizacji) a po drugie efekt kosztowy. Obie dane przedstawia tabela nr 16.

Tabela nr 16 Efektywność kosztowa i zatrudnieniowa instrumentów 2018-2023r.

Efektywność zatrudnieniowa		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Powiat suski	89,24	84,71	91,23	85,45	90,4	82,74
2.	Kraj	84,96	85,52	85,35	84,51	80,7	82,56
Efektywność kosztowa		2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Powiat suski	8.118	9.220	10.468	15.938,45	12.773,2	14.072
2.	Kraj	10.286	10.154	11.970	16.677,64	17.310,0	17.882

/źródło: dane MRPiPS/

Powyższe informacje publikowane są przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z rocznym opóźnieniem.

Jak można z powyższej tabeli zauważyć w roku 2023 efektywność zatrudnieniowa w naszym powiecie spadła z 90% do 83%. Oznacza to, że prawie 83% uczestników, którzy zakończyli udział w aktywnych formach wsparcia (np.: staż, prace interwencyjne, szkolenia) podjęło zatrudnienie i je utrzymało co najmniej przez 30 dni.

Efektywność kosztowa natomiast, liczona jako stosunek wydatków Funduszu Pracy do liczby osób, które zostały zatrudnione po ukończonym wsparciu, wzrosła do poziomu 14 tys. zł w naszym powiecie a w kraju do prawie 18tys. zł.

Poniżej przedstawione zostały wskaźniki, które obrazują kluczowe z punktu widzenia Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 zamierzenia i osiągnięcia z perspektywy lokalnego rynku pracy.

Tabela nr 17 Lista wskaźników dla celu operacyjnego 1.2 Promocja zatrudnienia i przedsiębiorczość mieszkańców z uwzględnieniem spójności społecznej Programu Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bazowa 31.12.2020r.	Wartość osiągnięta wg najnowszych danych 31.12.2024r.
1	2	3	4
1.	Bezrobotni zarejestrowani ogółem (źródło: GUS)	2 094	31.12.2024r. – 1331
2.	Stopa bezrobocia rejestrowanego (źródło: GUS)	6,1%	31.12.2024r. – 4,4%
3.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (źródło: GUS)	4,1%	31.12.2023r. – 2,6%
4.	Bezrobotni w wieku 18-24 pozostający bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy; ogółem (źródło: GUS)	190	31.12.2024r. – 76
5.	Wskaźnik skierowanych do pracy za pośrednictwem PUP (źródło: Starostwo powiatowe)	43,3%	31.12.2024r. – 53,2%

Wartość osiągniętych na koniec 2024 roku wskaźników, zawartych w Programie Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2030 dla celu 1.2 tj. Promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców w porównaniu do okresu bazowego z 2020 roku potwierdzają, pozytywne tendencje na rynku pracy.

Podsumowanie

Choć dziś bezrobocie jest znacznie mniejszym problemem niż jeszcze kilka, czy kilkanaście lat temu to wciąż nieproporcjonalnie często dotyka ono w szczególności osób z niepełnosprawnościami, słabiej wykształconych czy z mniejszych miejscowości.

Dla tych osób wyższe jest też ryzyko pozostawania długotrwale bezrobotnymi. Co charakterystyczne, większość grup wrażliwych, w tym osoby starsze czy osoby z niepełnosprawnościami, które są zarejestrowane jako bezrobotne, relatywnie rzadziej korzysta z aktywnych form wsparcia oferowanych przez urząd.

Na koniec 2024 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 4,4% i była wyższa od stopy wojewódzkiej o 0,2 (4,2%) i niższa od stopy krajowej o 0,7 (5,1%). Poziom bezrobocia w powiecie suskim stawia nas na ósmym miejscu w województwie małopolskim licząc od najniższej stopy bezrobocia. Otrzymane i pozyskane środki na aktywizację zapewniły wsparcie ponad tysiącu osób zarówno pracujących jak i zarejestrowanych jako bezrobotne.

W związku z ożywieniem gospodarczym sytuacja na lokalnym rynku pracy w minionym roku była korzystna.

W przypadku zdecydowanej większości zawodów zapotrzebowanie na pracowników także w przyszłym roku będzie się równoważyć. Oznacza to, że osoby zainteresowane podjęciem pracy i posiadające niezbędne kwalifikacje, nie powinny mieć problemów ze znalezieniem zatrudnienia.

Wyniki ostatnich kilku edycji badania „Barometr zawodów” pokazują tendencję, która utrzyma się w kolejnym roku: większość deficytów pracowników wystąpi w obszarze branży budowlanej, medyczno-opiekuńczej oraz edukacji.

W najbliższych latach, szczególnie w edukacji i branży medyczno-opiekuńczej, przewiduje się pogłębienie deficytu. Spowodowane jest to niekorzystną sytuacją demograficzną. Są to branże, w których stosunkowo duża część pracowników jest w wieku okołoemerytalnym. Dotyczy to przede wszystkim nauczycieli i pielęgniarek. W przypadku nauczycieli wpływ na to ma także fakt, że zawód nauczyciela nie jest atrakcyjny w oczach potencjalnych kandydatów.

W 2025 roku we wszystkich powiatach naszego województwa przewidywany jest problem z obsadzeniem stanowisk psychologów i psychoterapeutów. W 20 powiatach wystąpi deficyt kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, a w 18 spawaczy. Z branży medycznej w deficycie nadal utrzyma się zawód lekarza oraz pielęgniarki i położnej – wystąpi on w 18 powiatach. W większej części Małopolski będzie występował problem z zatrudnieniem nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych (aż w 20 powiatach). Do deficytu powrócił zawód pedagoga, w 2025 roku prognozowany jest problem z zatrudnieniem w 17 powiatach.

Niedobór kandydatów nadal będzie odczuwała branża budowlana, w szczególności deficyt dotyczyć będzie: operatorów i mechaników sprzętu do robót ziemnych, robotników budowlanych, cieśli i stolarzy budowlanych oraz murarzy i tynkarzy.

Cudzoziemcy, w szczególności obywatele Ukrainy, uzupełniają braki w zapotrzebowaniu na pracowników. Najczęściej są oni zatrudniani do prac fizycznych.

Wśród powodów występującego deficytu podaży pracy wymienić należy brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy, w drugiej kolejności niespełnianie przez kandydatów wymagań pracodawców, a w trzeciej sytuacji, w których kandydatom nie odpowiadają warunki pracy.

Pracodawcy mają problem z rekrutacją pracowników na stanowiska, w których praca jest zmianowa, w szczególności na terenach z niewystarczająco rozwiniętą siatką transportu

zbiorowego. Problem dotyczy także stanowisk, na których praca odbywa się w szkodliwych dla zdrowia warunkach, a także na których oferowane są niskie wynagrodzenia.

Bezrobocie w skali województwa jest niskie i stabilizuje się na tym poziomie, natomiast w 2024 roku zauważalny jest spadek w zatrudnieniu. Wpływ na to ma przede wszystkim sytuacja demograficzna. W wielu mniejszych firmach, często rodzinnych, dominują pracownicy w wieku okołoemerytalnym. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim branży medyczno-opiekuńczej i edukacji.

Nadal lokalne ograniczenia komunikacyjne mają duży wpływ na mobilność pracowników. Zauważalna jest też zależność wielkości miejsca zamieszkania do skłonności przemieszczania się do miejsca zatrudnienia. Im mniejsza miejscowość, z której pochodzi kandydat, tym mniejsza chęć dojazdu do pracy w większym mieście.

Szansą na zaspokojenie części potrzeb pracodawców jest przyjęta przez Radę Ministrów w październiku 2024 roku polityka migracyjna i zawarte w niej wskazania dla priorytetów na wydawanie zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w zawodach trwale deficytowych.

Kolejnym możliwym rozwiązaniem, zmniejszającym braki kandydatów do pracy, są programy, które będą wspierały aktywizację grup osób, które ze względu na istniejące bariery są bierne zawodowo.

/-/Rafał Wróbel
Dyrektor PUP
w Suchej Beskidzkiej